



**Česká školní inspekce  
Pardubický inspektorát**

---

## **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

Čj. ČŠIE-60/20-E

|                           |  |
|---------------------------|--|
| Název                     | <b>Základní škola a Mateřská škola Dobříkov,<br/>okres Ústí nad Orlicí</b> |
| Sídlo                     | <b>Dobříkov 89, 566 01 Vysoké Mýto</b>                                     |
| E-mail                    | <b>skola@dobrikov.cz</b>   |
| IČ                        | <b>70985367</b>  |
| Identifikátor             | <b>600104877</b>   |
| Právní forma              | <b>příspěvková organizace</b>  |
| Zastupující               | <b>Mgr. Věra Paličková</b>   |
| Zřizovatel                | <b>obec Dobříkov</b>   |
| Místo inspekční činnosti  | <b>Dobříkov 89, 566 01 Vysoké Mýto</b>                                     |
| Termín inspekční činnosti | <b>5. – 7. 2. 2020</b>   |

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

### **Předmět inspekční činnosti**

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Dále hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní, předškolní a zájmové vzdělávání a posouzení jejich souladu s právními předpisy.

## Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Dobříkov, okres Ústí nad Orlicí (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Kapacita základní školy (45) je naplněna na 71 %, ve dvou třídách se v době inspekční činnosti vzdělávalo 32 žáků. Speciální vzdělávací potřeby byly diagnostikovány u dvou z nich, učitelky pro ně vypracovaly individuální vzdělávací plány. V základní škole je výuka vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „STROM“ (dále ŠVP ZV).

V mateřské škole se v době inspekční činnosti vzdělával maximálně možný počet dětí. Z celkového počtu 27 jich deset plnilo povinné předškolní vzdělávání, z nich jedno bylo se speciálními vzdělávacími potřebami. Přijímány jsou také děti mladší tří let, k 1. 9. 2019 byly dvě. Vzdělávání v mateřské škole probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Úžasný barevný svět“ (dále ŠVP PV). Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena na 300 Kč měsíčně.

Do jednoho oddělení školní družiny bylo přihlášeno 25 účastníků (kapacita naplněna na 100 %). Činnost probíhá po vyučování v době od 11:45 do 16:00 hodin. Vzdělávání je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu. Úplata za zájmové vzdělávání je stanovena ve výši 200 Kč měsíčně.

## Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve své funkci působí ředitelka dlouhodobě (od roku 2003), úzce spolupracuje s ostatními pedagogy. Má vytvořen účinný vnitřní i vnější informační systém, přičemž většinu informací předává pracovnícím aktuálně při každodenním setkávání, další při poradách a pedagogických radách. Úroveň výuky sleduje jak neformálně, tak formou časté hospitační činnosti, z níž vyvozuje závěry s ohledem na zkvalitňování výuky uplatňováním aktivizujících forem práce. Vzájemná provázanost mateřské a základní školy vyplývá z četných společně realizovaných aktivit i z některých vnitřních dokumentů (např. výroční zpráva). Dokládají ji i společná jednání pedagogické rady, která se zabývají také předškolním vzděláváním, což je žádoucí posun od minulé inspekční činnosti. Část kompetencí týkající se chodu mateřské školy ředitelka přenesla na vedoucí učitelku. Znatelná je snaha nejen zajistit bezproblémové předškolní vzdělávání, ale i ho zkvalitnit. To však omezuje pouze částečné využití nastaveného evaluačního systému v ŠVP PV.

Personální obsazení školy umožňuje naplňování školních vzdělávacích programů. Pedagogický sbor základní školy je převážně kvalifikovaný, stabilizovaný, dochází většinou pouze k přirozené obměně sboru. U dvou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se střídají celkem tři asistentky pedagoga (převážnou část výuky s nimi pracuje vychovatelka, několik hodin také ředitelka a jedna učitelka). Obě učitelky mateřské školy jsou odborně kvalifikované s plným pracovním úvazkem. Z projektu *STROM II* je hrazena činnost školního asistenta. Tato pozice je rozdělena mezi učitelky – jednu ze základní školy a dvě z mateřské školy.

Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, umožňuje učitelkám účast na několika vzdělávacích akcích ročně v souladu s potřebami školy i jejich specifickými zájmy. Kromě akcí pořádaných vzdělávacími institucemi často realizují sebevzdělávání formou samostudia (např. k tématům inkluze), osvědčilo se vzájemné předávání získaných informací. Obě učitelky mateřské školy si prostřednictvím dalšího vzdělávání prohlubují profesní dovednosti, které se v různém rozsahu promítají do vzdělávacího procesu. Významné je například systematické uplatňování dovedností v oblasti podpory rozvoje matematické gramotnosti.

Povinná dokumentace je vedena, dílčí nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Prostřednictvím školních řádů, vnitřního řádu školní družiny a dalších interních směrnic jsou nastavena účinná pravidla pro organizování činnosti školy. Děti a žáci jsou přiměřenou formou poučováni o bezpečnosti při běžné činnosti i při akcích mimo školu. Pozornost je věnována tématům ochrany člověka za mimořádných situací a dopravní výchově. Rodinná atmosféra školy příznivě ovlivňovala chování dětí a žáků, při všech činnostech bylo ukázněné, klidné, slušné.

Materiálně technické podmínky školy byly od minulé inspekční činnosti dále zlepšeny (nákup didaktické techniky, výukových pomůcek). Prostředí školy působilo čistě a esteticky. Přispěla k tomu i tematická výzdoba, na které se svými výrobky podílejí sami žáci. Efektivitu vzdělávacího procesu příznivě podporovalo množství učebních materiálů na stěnách učeben, které byly zaměřeny na aktuálně probírané učivo. Prostorové a materiální podmínky mateřské školy umožňují realizaci různorodých činností i odpočinek, méně možností poskytují pro řízené náročnější dynamičtější pohybové aktivity. Podle finančních prostředků jsou doplňovány hračky a didaktické pomůcky, v současné době probíhá přístavba mateřské školy. Součástí areálu školy je školní zahrada, která je využívána nejen k přirozenému pohybu a hře, ale i k rozvoji environmentálního povědomí dětí. Rovněž tak blízké přírodní prostředí.

Samostatná prostorná učebna školní družiny vytváří příznivé podmínky pro zájmovou činnost účastníků. Její zařízení je funkční, odpovídá současným trendům, vybavení je každoročně inovováno, doplňovány jsou hry a hračky. Pro pohybovou relaxaci dobře slouží i další části školy (školní zahrada, hřiště). Školní jídelna nabídkou pestrého jídelníčku přispívá ke zdravým stravovacím návykům, žákům denně připravuje i dopolední svačiny.

### **Hodnocení průběhu vzdělávání**

Vypracovaný ŠVP ZV podporuje rozvoj gramotností, bezpečné rodinné klima, environmentální výchovu, zdravý životní styl. Výuka částí hlavních předmětů probíhala v rozdělení ročníků do tří tříd (1. a 2. ročník, 3. a 4. ročník, 5. ročník). Vzdělávací cíle sledované výuky vycházely ze znalostí žáků. V úvodních částech hodin byli žáci k výuce výrazně motivováni (např. četbou, postavami z pohádek). Jejich nízký počet ve třídách učitelky často využívaly k uplatňování individuálního přístupu s aktivizujícími činnostmi a podporou zájmu žáků o předmět. Vhodně zařazovaly mezipředmětové vztahy, využívaly zkušenosti žáků z praxe. Některé hodiny měly velmi dobrý spád s logickým sledem různých aktivit. Výuka v nich byla často organizována zábavnou a hravou formou se smysluplně volenými činnostmi zaměřenými na procvičení paměti i upevnění probírané látky. Ve většině hodin bylo vzdělávání pro žáky přínosné, logicky i námětově propojené. Převažovala v nich komunikativní výuka se střídáním společné a samostatné práce, při které žáci často pracovali v menších skupinách. Rychlí a nadaní žáci měli většinou k dispozici další úlohy či didaktické hry, byli zvyklí s nimi samostatně pracovat. V převážné části hodin byl dostatek času věnován procvičování a upevňování získaných znalostí a dovedností. V několika hodinách probíhala výuka bez rozlišení obtížnosti učiva s ohledem na věk žáků. Nezohlednění jejich rozdílných možností a chybějící diferenciací snižovaly účinnost vzdělávacího procesu. Méně efektivní byla výuka anglického jazyka ve spojení tří ročníků, kdy žáci měli jen malý prostor k mluvenému projevu. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami byli vzděláváni v souladu s doporučeními školského poradenského zařízení, ve většině předmětů měli podporu asistentky pedagoga. Sebehodnocení žáků bylo častou součástí výuky, závěrečné shrnutí a upevnění učiva bylo zařazeno spíše výjimečně.

Vzdělávání žáků bylo většinou podpořeno užitím názorných pomůcek, pouze ojediněle byla zapojena didaktická technika.

Předškolní vzdělávání vycházelo z třídního vzdělávacího programu zpracovaného v návaznosti na ŠVP PV. V jeho plánování bylo zřejmé propojení všech požadovaných vzdělávacích oblastí, méně již provázanost vzdělávací nabídky s cílem a očekávaným výstupem. Uskutečňovalo se v poklidné atmosféře se zřetelnou důvěrou mezi dětmi a pedagogy. Přínosně působil jednotně uplatňovaný pedagogický styl i vhodný osobní přístup učitelek v některých aktuálně vzniklých situacích. Přirozeným způsobem docházelo k osvojování sociálních dovedností. Specifická individuální podpora byla poskytována dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami. V průběhu dne bylo dětem poskytováno převážně motivační hodnocení a mnohdy i zpětná vazba o úspěšnosti při individuální práci, někdy byly vyzvány k sebereflexi. V této oblasti došlo od poslední inspekční činnosti k pozitivnímu posunu.

Vzdělávací proces probíhal převážně plynule. Příznivý vliv na to má změna organizace dopoledního stravování, kdy přesnídávka je podávána průběžně od osmé hodiny ve třídě. Dětem to také umožňuje započatou aktivitu přirozeně dokončit, případně se k ní vrátit. Poměr spontánních a řízených činností v dopoledním bloku nebyl však pro všechny děti vlivem uplatněných pedagogických postupů vyvážený. Učitelky měly od ranních hodin připravenou bohatou didakticky cílenou vzdělávací nabídku směřovanou k rozvoji rozličných dovedností a znalostí, částečně rozlišenou s ohledem na věkové složení kolektivu. Požadavky na plnění úkolů však omezovaly zejména nejstarším dětem prostor k vyžití na základě vlastního zájmu včetně tvořivého rozvinutí hry. To u části dětí snižovalo psychosociální pohodu. Nepříznivý dopad měla i následná realizace značného množství společně probíhajících aktivit, neboť docházelo ke zkrácení pobytu venku. Naopak pozitivně působilo respektování potřeby spánku jednotlivých dětí. Přestože při řízených činnostech děti neměly možnost vlastního výběru nebo ovlivnění obsahu a jejich účast byla založena spíše na vnější motivaci, byly převážně aktivní a přiměřenou dobu soustředěné. Zřetelné zaujetí podněcovaly zařazené názorně-demonstrační ukázky. Přechodně se projevilo menší respektování věkového složení dětského kolektivu a potřeb jednotlivců. To také snižovalo efektivitu vzdělávacího procesu ve vztahu k osvojování klíčových kompetencí.

Vzdělávací nabídka často navazovala na již získané zkušenosti a vědomosti dětí nebo vycházela z jim blízkých situací. U starších dětí realizované záměry často směřovaly k úspěšnému pokračování v prvním ročníku základní školy. Cíleně docházelo k utváření předmatematických schopností, posilování paměti a částečně i logického uvažování. Část vzdělávací nabídky uváděla děti do života lidí, podporovala rozvoj jemné motoriky, představivosti a předčtenářských dovedností. Pro posílení správné výslovnosti dětí jsou průběžně zařazovány kolektivní jazykové chvílky. Každodenně zařazované pohybové aktivity přispívaly k fyzické pohodě a zdatnosti dětí. Méně již děti byly podněcovány v samostatném hledání různých řešení problémových situací.

Ve školní družině byly účastníkům nabízeny pestré činnosti (odpočinkové, spontánní, hudební, výtvarné, rukodělné). Měli možnost volby zaměstnání, vzájemně spolupracovali, projevovali zájem o nabízené činnosti, byli kreativní. Zájem účastníků byl o konstruktivní a deskové hry, stavebnice, volné kreslení a různé aktivity podle vlastního výběru. Většinou denně jsou zařazovány pohybové aktivity venku na školní zahradě či hřišti, oblíbené jsou vycházky do okolní přírody.

## Hodnocení výsledků vzdělávání

V základní škole je nastaven systém ověřování znalostí žáků vlastními evaluačními nástroji (kontrolní práce, testy, diktáty). Výsledky vzdělávání v hodinách učitelky hodnotily zejména slovně, většinou pozitivně, motivačně. Znalosti ověřují také písemným nebo ústním zkoušením. Na základě získaných výsledků se následně zaměřují na procvičování problematických jevů. Méně úspěšní žáci využívají pravidelného doučování. Formou telefonických konzultací či návštěv bývalých žáků ve škole funguje zpětná vazba z druhých stupňů škol, kam žáci odcházejí z pátých ročníků.

Pravidelně čtvrtletně jsou na pedagogických radách vyhodnocovány výsledky vzdělávání žáků na úrovni tříd. V minulém školním roce všech 30 žáků prospělo, z toho 24 s vyznamenáním. Z celkového počtu 2245 zameškaných hodin (průměr 72 na žáka) nebyla žádná neomluvená. Kázeňská opatření jsou ve škole minimální, prohřešky žáků řeší učitelky aktuálně pohovorem s nimi a jejich rodiči. Učitelky do vzdělávání zařazují preventivní programy na různá témata (klima třídy, besedy s Policií ČR, dopravní kurz). V součinnosti s dalšími složkami škola organizuje pro okolní malotřídní školy projekt s branně bezpečnostní tematikou *BRABENEC*.

Výsledky předškolního vzdělávání jsou vyhodnocovány na třídní i školní úrovni, na základě zjištění jsou přijímána dílčí opatření pro další zejména kolektivní působení. Kromě toho učitelky sledují vývoj jednotlivců, vedou o nich záznamy. Funkčnost pedagogické diagnostiky částečně snižuje absence bližšího vymezení vzdělávacích potřeb dítěte, případně návrhu didaktické podpory v dalším období. Získané poznatky učitelky využívají spíše v aktuálním pedagogickém působení, než k cílenému plánování vzdělávací nabídky. Záměrné cíle vedoucí k individualizaci vzdělávání jsou vymezené v individuálním vzdělávacím plánu, zpracovaném v souladu s doporučením školského poradenského zařízení, pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Pravidelně je sledován dopad pedagogického působení.

Projevy dětí v mateřské škole svědčily o postupném osvojování klíčových kompetencí i základů funkčních gramotností. Děti respektovaly základní společenská pravidla, k sobě navzájem se chovaly převážně kamarádsky a v případě potřeby se uměly domluvit. Znatelné bylo učení se vzájemné toleranci, žádné dítě nebylo vyčleňováno z kolektivu. Při komunikaci děti využívaly přiměřeně bohatou slovní zásobu. Svými reakcemi prokázaly odpovídající poznatky o okolním prostředí. Při činnostech se dokázaly přiměřeně soustředit, záměrně vyvinout volní úsilí, využívat paměť a postupovat podle pokynů. Zejména starší děti chápaly základní číselné a matematické souvislosti, poznaly některá písmena. Samostatně zvládaly jednoduché pracovní a úklidové dovednosti, měly přiměřeně rozvinutou jemnou motoriku, mnohé při grafomotorických cvičeních uplatňovaly správný úchop tužky, menší již byla uvolněnost zápěstí. Při hudebních aktivitách děti zvládaly přiměřeně svým schopnostem základní vokální a rytmické dovednosti. V prostorách mateřské školy se bezpečně pohybovaly, velmi dobře ovládaly základní pohybové dovednosti.

V mateřské škole probíhá vyšetření stavu řeči dětí. Rodiče dětí s vážnějšími vadami řeči mohou využívat služeb logopeda, který do školy dochází. Tato aktivita má příznivý dopad na řečové dovednosti, přestože u některých dětí byl patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti všech hlásek.

Spolupráce školy se zákonnými zástupci dětí a žáků je funkční, bezproblémová. O obsahu a výsledcích vzdělávání jsou průběžně informováni. V základní škole získávají informace na třídních schůzkách, při konzultačních odpoledních, prostřednictvím žákovských knížek

a notýsků, elektronické komunikace či webových stránek školy. Časté jsou osobní návštěvy rodičů ve škole, kdy s pedagogy konzultují výsledky vzdělávání či aktuální problémy žáků, v mateřské škole při denním kontaktu a prostřednictvím nástěnek. Dílčí pokroky svých dětí mohou sledovat i prostřednictvím výtvarných prací, které jsou součástí výzdoby školy.

Funkční je spolupráce s místními složkami (hasiči, spolek žen, Sokol). Získané dovednosti a výsledky svých prací děti a žáci prezentují při slavnostních příležitostech ve škole i v obci (Odpoledne pro seniory, Slavnosti vánočního stromu, vánoční besídka, Den rodiny). Vzdělávání vhodně doplňují exkurze (např. do Ekocentra Paleta Chrudim), divadelní a filmová představení ve škole, plavecký výcvik, bruslení. Školou pořádané kulturně-společenské akce a prezentace dětí na veřejnosti přispívají k vytváření pocitu sounáležitosti s obcí a k posilování vlastní sebedůvěry.

Činnost školy a její aktivity příznivě ovlivňuje vstřícný přístup zřizovatele, který školu významně podporuje.

## **Závěry**

### **Vývoj školy**

- Další zkvalitnění materiálně-technických podmínek školy,
- dílčí zlepšení vzdělávacího procesu zvýšenou plynulostí v souvislosti se změnou organizace stolování v mateřské škole a vedením dětí a žáků k sebereflexi.

### **Silné stránky**

- Pozitivní rodinné klima pro vzdělávání dětí a žáků,
- propojenost základní školy a mateřské školy,
- uplatňování činnostních, aktivizujících forem práce při výuce žáků.

### **Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení**

- Méně efektivní kontrolní systém v oblasti vzdělávacího procesu a organizace výuky v základní škole,
- snížené možnosti diferenciací výuky anglického jazyka a výchovných předmětů ve spojení několika ročníků,
- omezená realizace vlastního hodnocení mateřské školy, které je nastavené ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

### **Doporučení pro zlepšení činnosti školy**

- Využívat ve vyučovacích hodinách více didaktickou techniku,
- věnovat častěji závěry hodin shrnutí učiva a jeho upevnění,
- diferencovat výuku cizího jazyka a výchovných předmětů podle ročníků,
- prohlubovat hodnotící procesy, tak aby byly získávány objektivní informace ze všech oblastí vztahujících se k činnosti školy, a poznatky využít k přijetí účinných opatření pro zvyšování kvality poskytovaného předškolního vzdělávání,
- využívat diagnostické aktivity k průběžnému formulování závěrů pro volbu vzdělávacích

- strategií u všech dětí, cíleně je využívat při plánování vzdělávací nabídky,
- zvážit pedagogické postupy s cílem vytvořit větší prostor pro spontánní vyžití všech dětí při ranní organizaci vzdělávání a nezkracovat dobu pobytu venku.

### **Stanovení lhůty**

**Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.**

**Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.**

### **Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají**

1. Potvrzení ve funkci ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2018
2. Školní matrika, školní rok 2019/2020
3. Záписy z pedagogických rad a porad, školní roky 2018/2019, 2019/2020
4. Rozvrh hodin 1. – 5. ročníku, školní rok 2019/2020
5. Školní řád základní školy s platností od 1. 9. 2019
6. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2019
7. Vnitřní řád školní družiny ze dne 26. 8. 2019
8. Vnitřní řád školní jídelny s platností od 1. 9. 2019
9. Organizační řád školy s platností od 1. 9. 2019
10. Plán práce, školní rok 2019/2020
11. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „STROM“ ve znění změn a dodatků s platností od 1. 9. 2017
12. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Úžasný barevný svět“ s platností od 1. 9. 2017 a třídní vzdělávací program pro školní rok 2019/2020
13. Školní vzdělávací program pro školní družinu, ve znění změn s platností od 1. 9. 2018
14. Kniha úrazů, školní rok 2019/2020
15. Třídní knihy, školní rok 2019/2020
16. Přehled výchovně vzdělávací práce, školní rok 2019/2020
17. Záписní lístky, školní rok 2019/2020
18. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2019/2020
19. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2019/2020
20. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2019/2020
21. Minimální preventivní program školy, školní rok 2019/2020
22. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2018/2019

## Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

### Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka,  
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Marta Hunalová v. r.

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

V Pardubicích 28. 2. 2020

### Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Věra Paličková,  
ředitelka školy

Mgr. Věra Paličková v. r.

V Dobříkově 3. 3. 2020